

LBRIS

We know
books

CABANA

LIVIU NELIO

R O M A N

EDITURA

CREATOR

BRAȘOV, 2025

CUPRINS

I.	7
II.	47
III.	67
IV.	101

I

Din locul brăzdat în ajun de roțile utilajului acum adormit, Dorin scruta masivul Bucegilor, încercând să ghicească amplasamentul cabanei. Urmărea, prin clarul atmosferei limpezite de ploile primăverii, crestele și văile paralele ce se ofereau privirii lui stărui-toare. Știa că, pe undeva pe acolo, mai jos de golul crestelor și al pajiștilor alpine, se ascundea cabana care, în acel moment, îi adăpostea familia și pe câțiva dintre prieteni. Urcaseră de dimineață, urmând ca a doua zi să revină cu toții la casele lor.

În ciuda anotimpului, era deja luna mai, zăpada stăruia compactă și masivă acolo sus, învelind totul într-o strălucire ireală. La poale și, cu siguranță, până departe, spre zarea îndepărtată din nordul depresiu-nii Bârsei, solul aproape că mustea în urma averselor din ajun.

De pe tabăra dintre Râșnov și Bran, făcea față cu greu rafalelor de vânt ce șuierau printre stivele micu-lui șantier domestic ce se încropea între laturile care delimitau proprietatea. Fusese invitat acolo de pro-prietari pentru o scurtă ceremonie, înainte ca lucră-rile de construcție să demareze.

Îi părea rău că nu se alăturase drumeților. Avea îndatoriri ce se aglomerau în special la sfârșit de săptămână. Împărțit între satisfacția datoriei onorate și regretul de a nu fi împreună cu ai lui pe munte, privea în direcția acestuia, hotărât să-și focalizeze atenția cât mai în preajma locului unde, gândea el, s-ar afla cabana. Oricât de enervant se dovedea șuieratul, socoti că, alături de ploaia din ziua precedentă, rafalele înlăturaseră ultimele particule de praf ce mai puteau încetșoșa peisajul. Își luă ca reper o mică cornișă ce străjuia intrarea în valea pe care o socotea a Mălăieștilor și, cu ajutorul imaginației, se trezi străbătând traseul până la destinație. Reveni apoi grăbit. Nu-și permitea reverii prea lungi cât timp se afla la slujbă.

Spre seară, ajungând acasă, își sună soția. De la o vreme o făcea rar. De câte ori se aflau departe unul de altul pentru mai mult timp, o lăsa pe ea să sune prima. La un moment dat, chiar primise reproșul că se dovedea nepăsător. Acum însă, dorea să afle cum este acolo, la cabană. La Mălăiești.

— E atât de frumos!

Bine, bine... frumos, frumos. Asta era clar. Dar ce era acest frumos? De fapt, stai! Venită din partea Adei, aprecierea dobânda mai multă greutate decât lăsa să se înțeleagă ca simplu enunț. Asta pentru că Ada se zgârcea, de obicei, când era vorba de laude. Dovedea lipsă de entuziasm în a livra vorbe de bine. Rezerva ei aparținea unui soi de precauție față de provocările la bune oficii verbale. Lucrurile

se schimbau când inițiativa îi aparținea. Devenea, câteodată, bombastică, în dorința de a-și convinge interlocutorii de extraordinarul unei persoane sau al unei situații. Pradă exaltării în cazul propriilor opinii de valoare, revenea în matca temperanței atunci când era provocată de entuziasmul altcuiva, indiferent de subiectul în discuție.

Dorin nu se lăsa epatat de calificativele ei, câteodată cu adaus de măsură, dar nici nu dezarma atunci când așteptările lui se cereau confirmate cu mai mult zel de soție.

— E atât de frumos, îi spusese ea la telefon.

— E bine că aveți semnal acolo.

— Ai noroc că ți-am putut răspunde. Nu e semnal peste tot la cabană. De fapt, ca să n-ai surprize, trebuie să te îndepărtezi puțin și să urci pe dâmbul de pe care traseul începe să coboare.

— Și cum e frumosul ăsta? Are ceva deosebit sau se înscrie în generalitățile oricărui peisaj montan?

Pentru a da conținut *frumosului*, Ada i-a făcut o descriere sumară. I-a vorbit de traseu – jumătate prin pădure, mai abrupt, jumătate alcătuit din cele trei poieni, urmate de deschiderea către platoul unde se află cabana. Apoi, panorama cu abruptul vestic al Bucșoiului, cu terasele ce duc către Omul, având în fundal Hornurile – cel mic, inaccesibil, și celălalt, practicabil – încheind cu Padina Crucii, aflată în dreapta.

— Data viitoare trebuie să vii și tu.

Era a doua oară când lipsea la apel. Prima dată, tot într-o primăvară, când David, băiatul lor, avea vreo unsprezece ani, refuzase să se alăture gășcuței de opt inși ce urma să ia telecabina din Bușteni și, a doua zi, să se întoarcă pe Jepi. Refuzase din cauza vremii urâte și poate, într-o oarecare măsură, din pricina gradului facil de dificultate, în lipsa urcușului pe jos. Asta, la puțină vreme după ce începuse din nou să-și pună la treabă organismul sleit.

Revenise pe munte după mulți ani de sedentarism. Avusese noroc cu prietenii pe care și-i făcuse pe vremea când lucra la penitenciar. Marian, dispercerul coagulant al grupului, îl muștrase din prima:

— Padre, ce faci tu, sau, mai bine zis, ce nu faci, o să-ți afecteze și mai mult sănătatea.

Începuse să meargă cu ei în drumeții. La început gâfâia și înjura ca să-și facă curaj. Le spunea celorlalți: Bă, pe mine să nu mă f...ți cu tempoul vostru alert. Să vă fie clar. Eu sunt, și n-am ce-i face, veriga slabă.

Un timp s-a complăcut așa. Era un mod de apărare. Se simțea cât de cât protejat. Mai apoi, când și-a putut regla respirația în ritmul impus de efortul mușchilor, a început să pluseze, dorind trasee dificile.

De aceea, în sâmbăta aia ploioasă, a refuzat să urce cu ceilalți.

— Cu cabina să urce paltonarii. Ce montaniarzi sunteți voi, cu mijloace atât de frauduloase ca telefericul?

— Hai, Dorin, îi spusese Ada. De ce nu vrei? Vine și David cu noi și s-ar simți mai bine cu ambii părinți.

Rămăsese acasă. Pe la ora 17, la Pro TV, apăruse știrea că opt persoane se rătăciseră între Caraiman și Coștila din cauza ceții și că Salvamontul, deși apelat, nu putea face nimic din pricina vizibilității aproape nule.

— Alo, Ada? Voi sunteți ăia?

— Nu. Noi mergem liniștiți către cabană.

— Care cabană?

— ...

După întreruperea legăturii, Dorin a sunat la soacră-sa.

— Ei sunt, bineînțeles. Of, fata asta a mea n-a ascultat niciodată de nimeni. I-am spus să nu se ducă. Dar cu cine să te înțelegi?

A doua zi, Dorin nu i-a reproșat Adei minciuna. A vrut doar să afle cum a decurs toată aventura.

— Păi, mă omule, avea vreun rost să te agităm și mai tare? Doar ți-am spus să vii și tu cu noi. Dacă n-ai vrut, acum ce mai contează?

— Contează, cum să nu conteze? Înțeleg că n-ai vrut să mă îngrijorezi. Nu înțeleg însă cum poți fi atât de naivă să crezi că o minciună mai străvezie decât palatul de cleștar m-ar fi putut liniști. Mai ales că ai avut și copilul cu tine!

— Important este că, până la urmă, am dat de stația meteo și, peste noapte, ne-am adăpostit acolo.

Amănuntele le-a aflat de la Marian, după câteva zile.

— Nu se vedea la doi metri. Ne era teamă să nu ne trezim pe buza prăpastiei. Când a început înserarea, am hotărât să-l băgăm pe David la mijloc, iar noi, ceilalți șapte, să ne culcăm în jurul lui și, cumva, să-l și acoperim cu trupurile noastre.

— Afară, în zăpadă?

— Tu n-ai auzi că nu se vedea nimic? Era alb peste tot. Mergeam încet, ținându-ne unul de altul, ca să nu ne rătăcim.

— Și cum ați reușit să intrați în stația meteo?

— Când ne pregăteam să ne culcăm, printr-o spărtură din ceață am văzut că ne aflam exact sub releu. Stația era la mai puțin de zece metri. Am vorbit cu cei de la Salvamont și, prin ei, ni s-a permis accesul înăuntru.

Tot în acel an, la inițiativa lui Marian, grupul a hotărât ca petrecerea de Revelion să se țină la cabana Sâmbăta. Inițiativa, deși individuală, a avut ca efect imediat o hotărâre colectivă.

— Asta îmi amintește de ceva, spusese atunci Dorin.

— De ce anume?, l-a întrebat Marian.

— Tu încă nu lucrei la noi. Era pe vremea când sistemul era de-a dreptul militar, nu doar militarizat

ca acum. Comandantul, penultimul în funcție, înainte ca sistemul să fie demilitarizat...

— Cum adică? Vezi că te contrazici. Înainte pușcăriile erau unități militare și apoi, prin demilitarizare, au devenit din militare, militarizate? Cum vine asta?

— Lasă, lasă că știi tu mai bine. Doar ești directorul unității.

— Adică, cum? Explică să înțeleg.

— Băi, Țețe, lasă-mă să spun ce am de spus. Asta cu termenii clarific-o tu singur.

— ???

— Așadar, pe vremea aia, comandantul ăla bengos, știi tu care, când voia să facă mișto de noi în ședințe, își înghiontea aghiotantul informal, pe nea Paraschiv, adjutantul, cu provocarea batjocuroasă: „Nu-i așa, Paraschive?”, și ăla, ridicându-se pe jumătate de pe scaun, rămânând în schimb aplecat în față, îi răspundea: „Așa e, domnu' comandant!” Urma apoi concluzia satisfăcută a bengosului: „Așa, Paraschive!” Și dialogul ăsta încheia fiecare enunț al șefului, până ce asistența acrită înceta să mai râdă servil, emițând în schimb un murmur plictisit, pe care unii aveau să-l deconteze mai apoi pe persoană fizică, luați în târbacă în plen sau separat.

— Și ce să înțeleg? Că propunerea mea adună adeziunile voastre pe modelul unei căprării inepte?

— Dimpotrivă. Contrastul dintre cele două situații pune în lumină cum un lucru se poate lămuri

mai bine prin comparație cu opusul lui. Când m-am angajat la penitenciar, aveam 28 de ani și mă simțeam stingher, nu doar pentru că eram capelan, ci și din cauza vârstei. Îmi părea că nu mă voi putea integra niciodată într-un colectiv oprimat de mediul ăla abrutizant și patogen. Eram o bizarerie pentru majoritatea celor de acolo. Cel mai mult mă apăsa inadecvarea pe care mi-o surprindeam când aveam de-a face cu deprinderile dobândite de cei mai vechi. Aveau reflexe autoritariste sau, dimpotrivă, adăugau subordonării prea multă abnegație. Zeci de ani de claustrare impenetrabilă făcuseră ca atmosfera să coaguleze până la scleroză. Eram doar un intrus tolerat și credeam că așa voi rămâne, indiferent cât timp voi petrece acolo.

— Cum vine asta cu claustrarea? Cum adică, impenetrabilă?

— L-am auzit pe unul dintre cei mai vechi subofițeri spunând odată: „Pe vremea lui Ceaușescu, nici pasărea cerului nu intra aici.” Începuseră, de la un timp, să ne viziteze tot felul de misionari străini, ca să-i evanghelizeze pe deținuți. Subofițerului i se părea că fusese depășită orice limită de precauție. După el, pușcăria însemna izolare și doar atât.

— Padre, exagerezi cu chestiile astea. Parcă mi-ai vorbi de Gulag.

— Poate. Mă izbiseră atunci atmosfera rigidă din instituție și mentalitatea cazonă a majorității deservenților ei. Nu mai e cazul acum. Cu timpul, au venit alții la comandă și atmosfera s-a dezghețat.